

Nr 400.

Av herrar **Nylander** och **Bæckman**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 176, angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus.*

I proposition nr 176, angående anslag till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus, anföres uti det propositionen åtföljande utdraget av statsrådsprotokollet beträffande förslaget om ett nytt sinnessjukhus i Sundsvall (sid. 42), att "byggnadsföretaget är avsett att utföras i byggnadsstyrelsens egen regi, vadan säkerhet vinnes för att kostnaderna icke i onödan drivas i höjden".

Med anledning härav bedja undertecknade att få anföra följande.

Principfrågan huruvida statens byggnadsarbeten skola utföras antingen i vederbörligt ämbetsverks egen regi eller efter infordrande av anbud å entreprenad förelades riksdagen år 1925 i samband med propositionen om byggnadsstyrelsens omorganisation. I nämnda proposition återgavs då av föredragande departementschefen, statsrådet Viktor Larsson, de s. sk. byggnadsstyrelsesakkunniges uttalande, att entreprenadsystemet i flertalet fall torde bäst lämpa sig för byggnadsstyrelsens byggnadsarbeten, men att den egna regin dock borde komma till användning, då en tillförlitlig utredning utvisade, att därigenom en besparing för statsverket stode att vinna. Mot vad de sakkunnige anfört sade sig departementschefen i huvudsak icke hava något att erinra. Riksdagen lämnade också uttalandena utan erinran.

Uppenbart är, att i en sådan byggnadsfråga som den förevarande en fullt tillförlitlig utredning icke gärna kan åstadkommas på annat sätt än genom att först infordra anbud och sedan bedöma, huruvida det är möjligt att medelst arbeten i egen regi utföra byggena billigare. Endast genom ett sådant tillvägagångssätt kan den säkerhet vinnas, att "kostnaderna icke i onödan drivas i höjden", som ju åsyftas i den nu föreliggande propositionen.

På grund av den för närvarande ytterst skärpta konkurrensen på byggnadsmarknaden finnas säkerligen mycket starka skäl att förmoda, att byggnadsstyrelsen skall från vederhäftiga entreprenörfirmor kunna erhålla anbud, som avsevärt understiga de kostnader, som styrelsen beräknat för sinnessjukhusets olika paviljonger, administrations- och bostadshus. Redan det i propositionen omnämnda förhållandet, att arkitekten H. Ahlberg upptagit de föreslagna arbetena till sammanlagt nära 1 miljon kronor lägre kostnad än byggnadsstyrelsen, synes tyda härpå.

Genom infordrande av anbud å entreprenad vinnes ju i allmänhet för statsverket den stora fördelen, att kostnaderna bliva fullt kända, redan innan ett byggnadsföretag igångsättes. Skulle i det nu föreliggande fallet, på grund av

byggnadsföretagets mycket stora omfattning och arbetenas utsträckande över ett flertal år, det icke anses möjligt eller lämpligt att utbjuda hela företaget på en gång på entreprenad, så kunna säkerligen olika delar av företaget vid olika tidpunkter utbjudas successivt på entreprenad. Ett sådant förfaringssätt är ju icke ovanligt vid andra statliga eller kommunala större byggnadsföretag.

I detta sammanhang må erinras om, att byggnadsstyrelsen på sin tid (i utlåtande till andra kammarens tredje tillfälliga utskott år 1922) själv uttalat, att "enligt styrelsens erfarenhet är entreprenadsystemet det för statsverket ekonomiskt fördelaktigaste och det enda, som under stabila ekonomiska förhållanden kan lämna garanti för att de av riksdagen beviljade byggnadsanslagen icke överskridas".

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen, vid bifall till propositionen om uppförande av ett sinnessjukhus i Sundsvall, måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att anbud skola infordras å byggnadsföretagets utförande å entreprenad, samt att endast för det fall att, efter det anbudens inkommit, skäligen anledning finnes att förmoda, att byggnadsarbetet kan utföras billigare och bättre i byggnadsstyrelsens egen regi, detta senare tillvägagångssätt tillgripes.

Stockholm den 22 mars 1938.

Erik Nylander.

Oscar Bäckman.
